

CARTA A ROBERTO BOLAÑO (Santiago de Xile, 1953 – Blanes, 2003)

Señor Bolaño

No fa mig any que morí i ja m'apunto al llibre d'últimes visites que són els epílegs dels enterraments: civils o religiosos, aquí sí que tan li fot. Aquests llibres s'obren amb la mort: una trucada, un cop a l'esquena als familiars; i ja mai es tanquen. Digui'm oportunista, si vol (o un insult més adequat), però després llegeixi la carta: i torni a jutjar, si us plau. La mort d'algú –comptable, escriptor, pagès- obre el pany per a pronunciar elogis fins llavors callats per prudència, gelosia, enveja: encara que jove, ho sé, señor. I els que l'havien estimat, callen: ploren de veritat i reneguen, ben fotuts. El revers del què era en vida. Ho lamento, Sr. Bolaño: la radicalitat expressiva, l'obsessió vital i la polèmica que gastava vostè, no haurà trobat el reflex necessari en articles de comiat en diaris i revistes. Ni cas. Els seus contes, poemes i novel·les m'han dit que són bons i és considerat un dels grans de la literatura. Ja li dic ara (i que ho digui jo no té més valor que aquest, que ho escric mentre ho penso): val més el què vostè hagi escrit que qualsevol article o declaració posterior a la seva mort. I miri que jo no li he llegit cap novel·la completa. Però me n'han parlat dels seus escrits. I de vostè. M'han esmentat casualitats, exagerat afectes. I només la coincidència i l'atzar, em duen a escriure-li just després de dir adéu al què encara el retenia. És així: la seva mort no em motiva especialment, Sr. Bolaño. N'estic prou distant com per sentir-m'hi afectat. Tampoc intento obrir polèmiques tot i que sé que a vostè no li desagradaria. Provoca i replica amb gràcia: talent, molt més del què ho sé fer jo. Els seus personatges són viscerals. Apassionats. Fa cosa d'un mes vaig començar a llegir "*Los Detectives Salvajes*", on es demostra empíricament (només cal ulls i paciència) que la concreció no està renyida amb l'extensió. Sis-cents pàgines té el llibre i tot i així hom té la sensació que vostè va sempre de cara al gra, sense artificis caducs: xarucs.

Però no em vull perdre, Sr. Bolaño. El motiu –principal- de la carta és trobar una constricció que faciliti els meus escrits en aquesta revista. I perquè n'és Roberto Bolaño el primer destinatari? Podria ser perquè vostè m'inspira, Sr. Bolaño. Em costa saber perquè: ni molt menys he tingut prou temps per admirar-lo. Tampoc el venero. No l'odio. Però és fàcil escriure-li una carta. No li han dit mai? Ei, no s'emprenyi. Arribi al final. Li tinc la consideració justa –no per ser relativament famós, ni molt menys, sinó la justa: ni més, ni menys-. Li ho explico: inicio a partir d'aquest número una sèrie escrivint cartes (he preferit no posar epistolar) dirigint-me a personatges (en tinc un o dos més al cap) per explicar-los coses que m'inquieten. I de pas fer interessar als lectors per certs temes que m'interessen. Per opinar. Escriure. I m'hauria agradat que m'hagués pogut contestar, Sr. Bolaño. De veritat. Cregui'm! Només la possibilitat òbviament. Quasi increïble: però que afegiria incertesa al risc que incita a la creació, això indescriptible que dins el nostre cervell activa emocions i transforma en paraules. Però ara, no podrà ser increïble rebre la seva resposta. Ara no serà possible. És la vida. Ai, és la mort. Perdoni'm Sr. Bolaño: per quatre coses que sé no l'hauria d'abordar tan directament. Les relacions amb certa gent cal respectar-les i saber-ne la mesura sinó se'n van tal com han vingut. I sap greu. Ja deu saber, Sr. Bolaño, que tot i que vostè optés per la radicalitat expressiva i una obsessió vital descaradament oberta als altres, la majoria de persones diversifiquem les preferències. De tant en tant ens agafa l'ansia i allarguem els braços cap al cel (buscant el paradís) i és llavors que tornem a veure una gran nebulosa rogenca, de foc viu: flames groc, ocre, taronja, vermell, i per una fina esclatxa escolant-se, un trosset de blau cel, lluny.

Me parece que sus personajes, Sr. Bolaño, pueden llegar ahí. Éellos.

Guillem Miralles i Puig

guimipu@hotmail.com